

IHOKOEPALAN OTTO HAAVAA SAIRASTAVALTA

KOEPALAN OTON INDIKAATIOT JA OTTOPAIKKA

Haavaa sairastavalta ihokoepalan otton indikaatioita ovat lähinnä epäily maligniteetistä tai muusta epätyypillisestä haavasta. Koepalaa otettaessa tulee huomoida mahdolliset verenkiertohäiriöt ja koepalanottokohdan paranemismahdollisuudet.

Maligniteettiepäilyssä koepala tulisi ottaa jo perusterveydenhuollossa.

Muissa epätyypillisissä haavoissa koepala otetaan pääsääntöisesti erikoissairaanhoidossa, sillä esimerkiksi vaskuliitin, pyoderma gangrenosumin, kalsifylaksian ja Martorellin haavan diagnostiikassa koepalanottoa, ajankohta sekä myös histopatologinen tulkinta patologin ja histologisen vastauksen tulkinta klinikon toimesta vaatii erityistä asiantuntemusta. Lisäksi vaskuliittidiagnostiikassa tarvitaan immunofluoresenssitutkimusta (IF), joka on erikoissairaanhoidossa suoritettava tutkimus.

KOEPALAN OTTOKOHTA

- Maligniteettiepäilyssä koepala tulisi ottaa edustavimmalta alueelta keskeltä tuumoria (Kuva 1), reunavallillisista muutoksista kuitenkin usein välttämättä. Toisinaan tulisi harkita useamman koepalan ottoa. Melanoomaepäilyssä tulisi pyrkiä poistamaan koko muutos 1-2 mm marginaaleilla.
- Vaskuliittidiagnostiikkaan liittyvät koepalat otetaan erikoissairaanhoidossa. Histopatologinen näyte tulisi ottaa 24-48h ja IF näyte <24h vanhasta ihomuutoksesta tai esim. livedo-muutoksista vaalealta ihoalueelta verkkomaisen kuvioituksen keskeltä.

Kuva 1. Maligniteettiepäilyssä koepala otetaan keskeltä tuumorialuetta. Laajoissa tai multippeleissa muutoksissa tulisi ottaa useampi koepala. Kuva Tays/Ihotautiklinikka